

A történelem tantárgy tanításának elméleti és gyakorlati kérdései 1.	kreditszám: 3
a tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 10 óra	
számonkérés módja: gyakorlati jegy	
tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy célja: A történelemdidaktika alapvető fogalmainak megismerése. A történelemtanítás elméletének és gyakorlatának rendszerező áttekintése.	
Tematika 1. A történelemdidaktika fogalma, elnevezései, története és forrásai 2. A történelemtanítás céljai: iránymutatás a jelenben 3. A történelemtanítás céljai: a történelmi gondolkodási képességek fejlesztése 4. A történelemtanítást meghatározó elméletek: a konstruktivizmus 5. A történelemtanítást meghatározó elméletek: a narrativitás 6. A történelemtanítást meghatározó alapelv: a többnézőpontúság 7. A történelmet tanuló diákok és a történelmet tanító tanárok jellemzői 8. A tantervek és az érettségi követelmények 9. A tananyag kiválasztása és elrendezése 10. A médiumok 11. Munkaformák és alapvető módszerek 12. A történelmi tudás mérése és értékelése 13. A történelemtanítás tervezése: a tanítási óra és a hosszabb távú tervezés	
Követelmények: Az előadások és a szöveggyűjtemény anyagának ismerete. Írásbeli vizsga a félév végén.	
<u>Kötelező irodalom</u>	

Gyertyánfy András (szerk.) (2023): A történelemtanítás elmélete és gyakorlata. Szöveggyűjtemény. Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Pécs. <https://bit.ly/3YmGizz> , <https://pea.lib.pte.hu/handle/pea/34861>

Ajánlott irodalom

Összefoglaló művek a történelemdidaktikáról magyar nyelven:

- Csepela Jánosné – Horváth Péter – Katona András – Nagyajtai Anna: A történelemtanítás gyakorlata. Tantárgy-pedagógiai tankönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000.
- Kaposi József: Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2020. http://kaposijozsef.hu/wp-content/uploads/2020/07/Kozelitesek_kotet_nyomdai_javitott.pdf
- Katona András – Sallai József: A történelem tanítása. Tantárgy-pedagógiai összefoglaló. Budapest, 2002.
- Knausz Imre (szerk.): Az évszámokon innen és túl... Megújuló történelemtanítás. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.
- Vajda Barnabás: Bevezetés a történelemdidaktikába és a történelemmetodikába. Második kiadás. Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom, 2018. https://adatbank.ro/html/cim_pdf2835.pdf

Összefoglaló művek a történelemdidaktikáról idegen nyelven:

- Barricelli, Michele – Lücke, Martin (Hrsg.): Handbuch Praxis des Geschichtsunterrichts. I-II. Wochenschau, Schwalbach/Ts., 2012.
- Davies, Ian (ed.): Debates in History Teaching. 2nd Ed. Routledge, London-New York, 2017.
- Pandel, Hans-Jürgen: Geschichtsdidaktik. Wochenschau, Schwalbach/Ts., 2013.

Az előadások az alábbi publikációkon alapulnak (továbbvezető szakirodalom a lábjegyzetekben található):

Gyertyánfy András: A történelemdidaktikáról, más néven tantárgy-pedagógiáról vagy szakmodszertanról – dióhéjban. In: Újkor.hu, 2021. szeptember 1., <https://ujkor.hu/content/tortenelemdidaktika-tantargy-pedagogia-szakmodszertan>

Gyertyánfy András: A történelemtanítás kettős céljáról. Történelemtanítás 13. évf. (2022) 1. sz. <https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2022/04/1-szam-2022/>

Gyertyánfy András: Képességek, kompetenciák, történelmi gondolkodás. Kísérlet a fogalmi tisztázásra. Történelemtanítás, 12. évf. (2021) 1–2. sz. <https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2021/05/1-2-szam-2021/>

Gyertyánfy András: Az elbeszéléstől a forrásokig, a forrásoktól az elbeszélésig. A történelemtanítás súlypontjának változásai. Történelemtanítás, 9. évf. (2018) 1–2. sz. 2–8. o. <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2018/08/gyertyanfy-andras-az-elbeszelestol-a-forrasokig-a-forrasoktol-az-elbeszelesig-09-01-03/>

Gyertyánfy András: Folytonos kanonizáció – A tartalom kiválasztásának szempontjai és szakaszai a német történelemdidaktikában. Új Pedagógiai Szemle, 70. évf. (2020) 7–8. sz. 8–25. o. <http://upszonline.hu/index.php?issue=700708>

Gyertyánfy András: Munkaformák a történelemtanításban – a frontális munkától a kooperatív csoportmunkáig. Történelemtanítás, 13. évf. (2022) 3–4. sz. <https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2023/01/3-4-szam-2022/>

Gyertyánfy András: Nem mind arany, ami fénylik – A Power Point használatáról a történelemórán. Újkor.hu, 2023. március 27. <https://ujkor.hu/content/nem-mind-arany-ami-fenylik-a-power-point-hasznalatarol-a-tortenelemoran>

Gyertyánfy András: A történelmi tudás mérése – Szempontok és nehézségek. Történelemtanítás, 16. évf. (2025) 1–2. sz. (megjelenés alatt)

Gyertyánfy András: A tanítás folyamata az RJR-modellben és a történelemdidaktikában. In: Kojanitz László (szerk.): Korszerű történelemoktatás – Új utak és megoldások. Belvedere Meridionale, Szeged, 2023. 87–100. o. <https://acta.bibl.u-szeged.hu/82226/> <http://www.belvedere.meridionale.hu/kotetek/2/>

Gyertyánfy András: A történelemóra tervezése – az óravázlat. In: Történelemtanítás, 14. évf. (2023) 4. sz. <https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2024/01/4-szam-2023/>

Oktató: dr. Gyertyánfy András